

*Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja
Priekšsēdētāja*

26.5.2020

Ārlietu komitejas
priekšsēdētājam
David McAllister
15E201

Starptautiskās tirdzniecības komitejas
priekšsēdētājam
Bernd Lange
12G301

Temats: EMPL ieteikumi sarunām par jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (2020/2023(INI))

Godātie priekšsēdētāji!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja ir nolēmusi atzinumu Jūsu vadītajai komitejai iesniegt vēstules formā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja iepriekš minēto jautājumu izskatīja savā 2020. gada 26. maija sanāksmē. Minētajā sanāksmē tā nolēma aicināt par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju un Starptautiskās tirdzniecības komiteju rezolūcijā iekļaut turpmāk minētos ierosinājumus.

Ar cieņu

Lucia Āuriš Nicholsonová

IEROSINĀJUMI

- A. tā kā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes (“Apvienotā Karaliste”) izstāšanās no Eiropas Savienības (“ES”) un Eiropas Atomenerģijas kopienas ietekmē miljoniem pilsoņu — gan Apvienotās Karalistes pavalstniekus, kas dzīvo, ceļo vai strādā Savienībā, gan Savienības pilsoņus, kas dzīvo, ceļo vai strādā Apvienotajā Karalistē, kā arī personas, kas nav nedz Savienības pilsoņi, nedz Apvienotās Karalistes pavalstnieki;
- B. tā kā trešām valstīm, kas nepilda tādus pašus pienākumus kā dalībvalstis, nevar būt tādas pašas tiesības un tā nevar izmantot tādas pašas priekšrocības;
- C. tā kā kopš 2008. gada ES ar trešām valstīm noslēgto tirdzniecības nolīgumu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļās ir iekļāvuši noteikumus par darba standartiem;
- D. tā kā 2019. gada 19. oktobra Līgumam par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas un Protokolam par Ziemeļīriju (“Izstāšanās līgums”) pievienotajā politiskajā deklarācijā ir izklāstīts ES un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars, nosakot parametrus vērienīgai, plašai, dziļai un elastīgai partnerībai, kas ietver tirdzniecības un ekonomisko sadarbību, kura pamatojas uz visaptverošu un līdzsvarotu brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN);
- E. tā kā Izstāšanās līguma 184. pantā ir noteikts, ka ES un Apvienotajai Karalistei ir jādara viss iespējams, lai labticīgi un pilnībā ievērojot savu attiecīgo tiesisko kārtību, veiktu pasākumus, kas nepieciešami, lai ātri vienotos par līgumiem, kas reglamentēs to turpmākās attiecības, kā minēts politiskajā deklarācijā, un lai attiecībā uz minētajiem līgumiem izpildītu vajadzīgās ratifikācijas vai noslēgšanas procedūras, cenšoties iespēju robežās nodrošināt, ka šos līgumus sāk piemērot no pārejas perioda beigām;
- F. tā kā Eiropadome ir pieņēmusi sarunu nostādnes ar mērķi sākt sarunas par politiskajā deklarācijā izstrādātā turpmāko attiecību satvara vispārējo izpratni;
- G. tā kā, ņemot vērā ES un Apvienotās Karalistes ģeogrāfisko tuvumu un savstarpējo ekonomisko atkarību un savienotību, kā arī to, ka liels skaits ES pilsoņu dzīvo Apvienotajā Karalistē un liels skaits Apvienotās Karalistes pavalstnieku dzīvo ES, paredzētajai ES un Apvienotās Karalistes partnerībai vajadzētu būt visaptverošai, ietverot gan BTN, gan plašāko nozaru sadarbību jomās, kas ir Savienības un tās pilsoņu interesēs;
- H. tā kā šīs partnerības konkrētajam mērķim vajadzētu būt tāda BTN noslēgšanai, kas ar stingrām saistībām nodrošina, ka nav tarifu, kvotu un dempinga, arī attiecībā uz sociālajiem un nodarbinātības standartiem;
- I. tā kā ar šīm saistībām būtu jānovērš tirdzniecības kropļošana un negodīgas konkurences radīti ieguvumi, lai nodrošinātu ilgtspējīgas un ilgstošas attiecības starp pusēm; tā kā tādēļ paredzētajai partnerībai vajadzētu balstīties uz augstiem standartiem un tiesību un pienākumu līdzsvaru, kas nodrošinās četru brīvību nedalāmību, un garantēt vienlīdzīgu

konkurences apstākļus, kas izturēs laika pārbaudi;

- J. tā kā šādā nolūkā paredzētajai partnerībai būtu jāievēro kopīgie augstie sociālie un nodarbinātības standarti un attiecīgie augstie standarti, kas laika gaitā izstrādāti, par atsaucē punktu izmantojot ES sociālos un nodarbinātības standartus;
- K. tā kā paredzētajai partnerībai būtu jāparedz pusēm saistības pastāvīgi uzlabot attiecīgo aizsardzības līmeni, lai nodrošinātu atbilstošus augstus sociālos un darba standartus ar mērķi saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
- L. tā kā saistībā ar politiskajā deklarācijā paustajām apņemšanām par vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem ar paredzēto partnerību būtu jo īpaši jānodrošina, ka tiesību aktos, noteikumos un praksē paredzētais darba un sociālās aizsardzības līmenis netiek pazemināts zem līmeņa, kas noteikts kopīgajos standartos, kuri piemērojami ES un Apvienotajā Karalistē pārejas perioda beigās vismaz attiecībā uz šādām jomām: pamattiesības darbā; darba aizsardzība, tostarp piesardzības princips; taisnīgi darba apstākļi un nodarbinātības standarti, kā arī informācija, uzklauššana un tiesības uzņēmumu līmenī un saistībā ar pārstrukturēšanu; tā kā paredzētajai partnerībai būtu arī jāaizsargā un jāveicina sociālais dialogs starp darba ņēmējiem un darba devējiem un to attiecīgajām organizācijām, kā arī valdībām, un jāveicina dialogs ar pilsonisko sabiedrību;
- M. tā kā šajā sakarībā ļoti svarīgs ir pašreizējā un turpmākā darba un sociālās aizsardzības līmeņa nepazemināšanas princips, kas izklāstīts Komisijas projektā nolīgumam par jauno partnerību;
- N. tā kā paredzētajai partnerībai būtu jānodrošina, ka Apvienotā Karaliste faktiski īsteno savas saistības un tās atspoguļojošos normatīvos aktus un praksi, iesaistīdama ar pietiekamiem resursiem nodrošinātas iekšzemes iestādes, efektīvu darba inspekciju sistēmu un efektīvas administratīvās un tiesas procedūras;
- O. tā kā mobilitātes pasākumiem vajadzētu būt balstītiem uz Savienības dalībvalstu nediskrimināciju un uz pilnu savstarpību; tā kā paredzētajai partnerībai ir arī jānodrošina izvērsta un padziļināta sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācija;
- P. tā kā paredzētajā partnerībā būtu jāiekļauj atbilstoša strīdu izšķiršanas un izpildes kārtība un jo īpaši būtu jāizveido pārvaldības struktūra, kas atbild par paredzētās partnerības īstenošanas un darbības pārvaldību un uzraudzību un palīdz izskatīt strīdus; tā kā ir svarīgi, lai strīdu izšķiršanas procesā tiktu vajadzības gadījumā iesaistīti sociālie partneri;
- R. tā kā Eiropas Savienības Tiesai arī turpmāk ir jābūt vienīgajam Savienības tiesību arbitram;
- S. tā kā pirms 2020. gada Akta par Eiropas Savienību (Izstāšanās līgums) pieņemšanas Apvienotās Karalistes valdība svītvoja klauzulas, kas tās teritorijā būtu nodrošinājušas zināmu ierobežotu tiesisko aizsardzību no ES tiesību aktiem atvasināto darba ņēmēju tiesību jomā, un apņēmas šos noteikumus atkārtoti ieviest gaidāmajā Nodarbinātības likumā; tā kā šis likums vēl nav ierosināts;

T. tā kā Covid-19 pandēmija ir ietekmējusi sarunu procesu un grafiku,

Vispārīgi ieteikumi

1. atgādina, ka trešai valstij nekādā gadījumā nevar būt tādas pašas tiesības kā dalībvalstij un tā nevar izmantot tādas pašas priekšrocības kā dalībvalsts; atgādina, no otras puses, ka ES un Apvienotās Karalistes abpusējās interesēs ir turpināt vērienīgas, plašas un līdzsvarotas attiecības, noslēdzot turpmāko partnerības nolīgumu; uzskata, ka par šādu nolīgumu var vienoties tikai tad, ja tiek nodrošināti politiskajā deklarācijā izklāstītie vienlīdzīgie konkurences apstākļi, paredzot stingras un izpildāmas saistības dažādu standartu jomā; jo īpaši uzsver, ka neviens turpmākais BTN nedrīkst negatīvi ietekmēt ES *acquis* paredzētās ES darba ņēmēju tiesības un sociālos standartus;
2. atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada 18. martā ierosināto projekta tekstu Nolīgumam par jaunu partnerību ar Apvienoto Karalisti ("nolīguma projekts"), kas kopumā atbilst politiskajai deklarācijai, tās sarunu mandātam un Parlamenta 2020. gada 12. februāra rezolūcijai par ierosinātajām pilnvarām sarunās par jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti; pauž dziļu nožēlu par to, ka Apvienotās Karalistes mandāts salīdzinoši nav tik detalizēts; arī pauž nožēlu par to, ka Apvienotā Karaliste bija izstrādājusi teksta priekšlikumus vairākos jautājumos, tomēr tie bija konfidenciāli līdz 19. maijam;
3. pauž lielu nožēlu par to, ka Apvienotā Karaliste atsakās nākamajā BTN iekļaut noteikumus par darba tiesībām, kurām piemēro nolīgumā paredzēto strīdu izšķiršanas mehānismu, neprecizējot, kāds strīdu izšķiršanas mehānisms tiktu piemērots šajā jomā; atgādina, ka strīdu izšķiršanas mehānismiem ir jābūt pieejamiem par visiem nolīguma elementiem;
4. pauž nožēlu par to, ka Apvienotās Karalistes valdība vēl nav izpildījusi saistības par jaunu Nodarbinātības likumu, un mudina Apvienoto Karalisti to izdarīt pirms pārejas perioda beigām; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi izvairīties no nepilnībām, proti, situācijas, kad darba ņēmēju tiesības netiek aizsargātas ne ar esošajiem Savienības tiesību aktiem, ne Apvienotās Karalistes Nodarbinātības likumu; atgādina, ka Nodarbinātības likumā iekļautajiem sociālajiem un darba standartiem nevajadzētu būt statiskiem, bet gan tieši atspoguļot ES veiktos sociālo un darba standartu uzlabojumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp ES un Apvienoto Karalisti;
5. šajā sakarībā atsaucas uz nesen pieņemtajiem Savienības tiesību aktiem, kuru transponēšanas termiņi ir paredzēti pārejas periodā, piemēram, pārskatīto Darba ņēmēju norīkošanas direktīvu, Direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un Direktīvu par pārredzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem Eiropas Savienībā, un atkārtoti norāda, ka ir ārkārtīgi svarīgi pilnīgi un pienācīgi īstenot šos tiesību aktus;
6. veicina Apvienotās Karalistes pastāvīgu dalību trešās valsts novērotāja statusā bez lēmumu pieņemšanas lomas aģentūrās, kas ir Parlamenta Nodarbinātības komitejas kompetencē, piemēram, Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondā, (pamatojoties uz Norvēģijas modeli)¹, jo tas ļautu abām pusēm apmainīties ar datiem,

¹ Norvēģijai ir divpusējs nolīgums ar *Eurofound* un tā maksā par iekļaušanu Eiropas darba apstākļu

paraugpraksi un metodoloģiju; arī stingri mudina Apvienoto Karalisti sadarboties ar Eiropas Darba iestādi (saskaņā ar Regulas 2019/1149 17. panta 6. punktu un 42. pantu) un Administratīvo komisiju (saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 883/2004);

7. atkārti, ka saskaņā ar politiskās deklarācijas 125. pantu būtu jāveicina pilsoniskās sabiedrības dialogs par visiem nolīguma aspektiem un tajā jo īpaši būtu jāiesaista organizācijas, kas pārstāv gan Savienības pilsoņus, kuri dzīvo un strādā Apvienotajā Karalistē, gan Apvienotās Karalistes pavalstniekus, kuri dzīvo un strādā Savienībā (jaunatnes un pilsoņu organizācijas un darba ņēmēju asociācijas);
8. pauž nožēlu, ka Apvienotā Karaliste un dalībvalstis nav pietiekami informējušas savus pilsoņus par sekām, ko radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās ES, un stingri mudina abas puses sākt vai palielināt mērķtiecīgas informācijas kampaņas, lai informētu visus Izstāšanās līguma skartos pilsoņus par viņu tiesībām un iespējamām statusa izmaiņām, tostarp sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas noteikumu piemērošanu; atgādina, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās skartie pilsoņi sagaida laicīgu un uzticamu informāciju par viņu tiesībām un statusu un mudina dalībvalstis un Apvienoto Karalisti piešķirt prioritāti šim jautājumam;
9. uzsver, ka dalībvalstīm ir vairāk jācenšas precizēt pieteikuma procesu un grafiku, kādā jāpieņem pasākumi, kas ar konstitutīvu vai deklaratīvu sistēmu nodrošina juridisko noteiktību dalībvalstīs dzīvojošajiem Apvienotās Karalistes pavalstniekiem;

Izstāšanās līguma īstenošana

10. uzsver, cik svarīga ir izstāšanās līguma efektīva īstenošana, tostarp attiecībā uz vienotā tirgus un muitas savienības integritātes saglabāšanu; uzsver, ka nolīgums par turpmākajām attiecībām būtu jāpieņem, neskarot Izstāšanās līgumu; uzsver, ka Apvienotajā Karalistē dzīvojošajiem ES pilsoņiem ir ievērojamas grūtības iegūt nostiprināto statusu un ka nenostiprināto statusu ieguvušajiem ES pilsoņiem ir mazākas tiesības nekā Apvienotās Karalistes pavalstniekiem saņemt noteiktus pabalstus;
11. uzsver, ka Izstāšanās līguma pilnīga īstenošana un politiskajā deklarācijā uzņemto saistību ievērošana vārdos un darbos ir ES un Apvienotās Karalistes turpmākās partnerības priekšnoteikumi un pamatelementi; pauž nožēlu par Apvienotās Karalistes valdības paziņojumiem, kas liecina par politiskās gribas trūkumu pilnībā ievērot savas Izstāšanās līgumā un politiskajā deklarācijā paredzētās saistības; uzsver, ka šajās sarunās būtiska ir pušu uzticēšanās;
12. uzsver, ka ir svarīgi ES un Apvienotajā Karalistē savstarpēji atzīt kvalifikāciju un diplomus, un uzsver, ka šajā jomā ir jāpanāk atbilstīga vienošanās; atgādina par Apvienotās Karalistes apņemšanos uzlabot atzīšanas mehānismu trešo valstu valstspiederīgajiem; aicina sarunu vedējus izvēlēties tādus atzīšanas mehānismus, kas

apsekojumā, kurā tā piedalās kopš 2000. gada (pēdējie četri apsekojumi). Tā arī piedalījās otrajā Eiropas Dzīves kvalitātes apsekojumā, ko veica 2007.–2008. gadā. Norvēģija arī darbojas *Eurofound* valdē kā Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) novērotāja. Turklāt *Eurofound* uztur Eiropas korespondentu tīklu, kas aptver ES dalībvalstis un Norvēģiju un nodrošina valsts ekspertu ieguldījumu diskusijās par Eiropu. *Eurofound* Eiropas Pārstrukturēšanas uzraudzības centrs ar šo tīklu arī uzrauga liela mēroga pārstrukturēšanas pasākumu, pārstrukturēšanas atbalsta instrumentu un ar pārstrukturēšanu saistītu tiesību aktu ietekmi uz nodarbinātību ES dalībvalstīs un Norvēģijā.

nodrošina standartu ievērošanu, neradot jaunus šķēršļus; . aicina sarunu vedējus nodrošināt to, ka kvalifikācija un diplomu netiktu atzīti tikai attiecībā uz “izdevējvalsti”, kas rada šķēršļus tiem Apvienotās Karalistes pavalstniekiem, kuri pārceļas no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti;

Vienlīdzīgi konkurences apstākļi

13. stingri iebilst pret to, ka Apvienotās Karalistes sarunu mandātā nav minēts termins “vienlīdzīgas konkurences apstākļi”; vienlaikus norāda uz Apvienotā Karalistes valdības paziņojumu, ka tā faktiski saglabās augstākos darba un sociālos standartus, tomēr nepiekritīs uzņemties lielākas juridiskas saistības nekā tās, par kurām ES ir vienojusies ar tādām valstīm kā Kanādu, Japānu un Dienvidkoreju; tomēr atgādina, ka citos ES BTN paredzētās saistības nesniedz pietiekamas garantijas ES un Apvienotās Karalistes partnerībai, jo nevienai citai valstij ārpus ES nav tiesības bez tarifiem un kvotām piekļūt vienotajam tirgum, un ka ģeogrāfiskais tuvums, ES dzīvojošie Apvienotās Karalistes pavalstnieki un Apvienotajā Karalistē dzīvojošie ES pilsoņi, kā arī ES un Apvienotās Karalistes tirdzniecības apjoms prasa noteikt stingru vienlīdzīgas konkurences apstākļu nodrošināšanas kārtību un līdz ar to uzņemties lielākas saistības nekā tās, kas noteiktas ES ar Kanādu, Japānu vai Dienvidkoreju noslēgtajos BTN; šajā sakarībā noraidīs jebkādu elementu selektīvu izlasi no tiesiskajiem un tirdzniecības regulējumiem, ko piemēro attiecībās starp ES un citām trešām valstīm;
14. atgādina, ka, lai saglabātu ES, tās vienotā tirgus un muitas savienības integritāti, kā arī četru brīvību nedalāmību, ir būtiski nodrošināt, ka līmenis, kādā tiek nodrošināta bezkvotu un beznodokļu piekļuve pasaules lielākajam vienotajam tirgum, pilnībā atbilst regulatīvās konverģences apjomam un saistībām, kas pieņemtas attiecībā uz vienlīdzīgu konkurences apstākļu ievērošanu atklātai un godīgai konkurencei, lai panāktu dinamisku saskaņošanu; uzsver, ka tam ir nepieciešami gan pamatnoteikumi un pasākumi, tostarp noteikumu stingrības nemazināšanas klauzulas, gan mehānismi, ar kuriem nodrošina efektīvu īstenošanu, izpildi un strīdu izšķiršanu; uzsver, ka attiecībā uz darba standartu izpildi pilsoņiem un nevalstiskajām organizācijām ir jāgarantē pienācīgs sūdzību izskatīšanas mehānisms;
15. jo īpaši uzsver noteikumu stingrības nemazināšanas klauzulas šādās *LPFS.2.27.* pantā norādītajās jomās: i) pamattiesības darbā, ii) darba aizsardzības standarti, iii) taisnīgi darba apstākļi un nodarbinātības standarti, iv) tiesības uz informāciju un uzklauzīšanu uzņēmuma līmenī un v) pārstrukturēšana; atzinīgi vērtē *LPFS.2.28.* panta noteikumus, kas liek pamatus dinamiskai saskaņošanai; jo īpaši norāda Komisijas priekšlikumu pilnvarot Partnerības padomi grozīt saistībās, lai atspoguļotu darba un sociālo standartu attīstību;
16. atgādina, ka tādējādi jebkurā turpmākā BTN, kas paredz nulles tarifus un nulles kvotas, būtu jānosaka stingras juridiskās saistības, kuras nodrošina vienlīdzīgus atklātas un godīgas konkurences apstākļus, tostarp attiecībā uz darba un sociālajiem standartiem, lai nepieļautu pēc iespējas zemāku standartu noteikšanu un negodīgas konkurences priekšrocības, kas iegūtas, samazinot aizsardzības līmeni vai ieviešot citas regulējuma atšķirības;
17. tādējādi pilnībā atbalsta nolīguma projekta III sadaļas (vienlīdzīgi konkurences apstākļi un ilgtspēja) un jo īpaši tā 5. nodaļas (darba un sociālā aizsardzība) noteikumus, kas

atbilst politiskās deklarācijas noteikumiem;

18. atbalsta Komisijas ierosināto pārvaldības, sadarbības, uzraudzības, izpildes panākšanas un konfliktu risināšanas sistēmu, jo īpaši attiecībā uz darba inspekcijām un administratīvās un tiesvedības procedūras, tostarp tiesību aizsardzības līdzekļu paredzēšanu, un Partnerības padomes un Specializētās vienlīdzīgu konkurences apstākļu un ilgtspējas komitejas lomu;
19. atzinīgi vērtē priekšlikumu izveidot Parlamentāro partnerattiecību asambleju Eiropas Parlamenta deputātiem un Apvienotās Karalistes parlamenta deputātiem, ar tiesībām saņemt informāciju no Partnerības padomes un sniegt tai ieteikumus; arī uzsver, ka ir jāturpina detalizēti uzraudzīt Izstāšanās līguma īstenošana un piemērošana, izmantojot Apvienotās Karalistes koordinācijas grupu, un atkārtoti jāizvērtē nepieciešamība izveidot ES līmeņa strīdu izšķiršanas sistēmu;
20. uzsver, ka tas nepiekrītis nolīgumam, kas var tieši vai netieši vājināt Eiropas Savienības Tiesas lomu attiecībā uz ES tiesību jautājumiem;

Mobilitāte un sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācija

21. atgādina, ka pašlaik ES dzīvojošajiem Apvienotās Karalistes pavalstniekiem un Apvienotajā Karalistē dzīvojošajiem ES pilsoņiem tiek piemēroti sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas noteikumi un nodrošināta aizsardzība attiecībā uz slimības pabalstiem, maternitātes un līdzvērtīgiem paternitātes pabalstiem, invaliditātes pabalstiem, pabalstiem ar darbu saistītos nelaimes gadījumos un arodslimību gadījumā, apbedīšanas pabalstiem, bezdarbnieka pabalstiem, pirmspensijas pabalstiem un ģimenes pabalstiem;
22. atgādina, ka ir svarīgi visos aspektos saglabāt skarto personu esošās un turpmākās sociālā nodrošinājuma tiesības; atgādina gan ES, gan Apvienotās Karalistes skarto pilsoņu/pavalstnieku stingrās prasības aizsargāt viņu tiesības; aicina nolīguma sarunu vedējus noteikti piešķirt prioritāti šo pilsoņu/pavalstnieku tiesībām attiecībā uz sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju;
23. norāda, ka XI sadaļas “Fizisko personu mobilitāte” mērķis ir paredzēt pušu savstarpējās mobilitātes režīmu, nodrošināt šī režīma pilnīgu savstarpību un nediskriminēšanu starp dalībvalstīm, kā arī nodrošināt pušu sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju; norāda, ka savstarpējs bezvīzu ceļošanas režīms ir paredzēts īstermiņa uzturēšanās gadījumā, kas nepārsniedz 90 dienas, tomēr abas puses varētu pieprasīt vīzas pilsoņiem, kas veic algotu darbu; atzinīgi vērtē *MOBI.5.* pantu, kas paredz savstarpējus nosacījumus attiecībā uz iebraukšanu, ilgtermiņa uzturēšanos un ES pilsoņu un Apvienotās Karalistes pavalstnieku, kas veic pētniecību, studē, mācās vai piedalās jauniešu apmaiņas programmas, un attiecīgā gadījumā viņu ģimenes locekļu tiesībām;
24. atzinīgi vērtē to, ka nolīguma projekta *MOBI.6.* pants un Protokols par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju paredz pastāvīgi piemērot sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas noteikumus vairākās sociālā nodrošinājuma jomās (piemēram, slimības, invaliditātes un vecuma pabalsti un pabalsti ar darbu saistītos nelaimes gadījumos un arodslimību gadījumā); tomēr pauz dziļu nožēlu, ka nav paredzēti īpaši noteikumi par pārrobežu un robežšķērsojošo darba ņēmēju bezdarbnieka pabalstiem, un

tādēļ mudina puses izskatīt pienācīgus noteikumus attiecībā uz pārrobežu un robežšķērsojošo darba ņēmēju bezdarbnieka pabalstiem, lai garantētu viņu tiesības; aicina sarunu vedējus visās nodaļās paredzēt sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas noteikumu pastāvīgu piemērošanu;

25. arī pauž nožēlu, ka nolīguma projekta *MOBI*.6. pantā ir tikai paredzēta iespēja, nevis pienākums Partnerības padomei grozīt Protokolu par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju;
26. uzsver, ka ir svarīgi dinamiski vienoties par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju, paredzot to, ka Apvienotajai Karalistei būtu jāpielāgo savi tiesību akti izmaiņām, kas veiktas ES tiesību aktos par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju (piemēram, gaidāmā Regula, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004); uzsver, ka galīgā nolīguma noteikumos par personu mobilitāti ir jāparedz atbilstošas un stingras tiesības sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas jomā, kas ir saskaņā ar politisko deklarāciju;
27. aicina paredzēt efektīvu strīdu izšķiršanas procedūru lietās, kurās nav skaidrības par kompetento iestādi;
28. uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pienācīgu datu apmaiņu, lai varētu veikt sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju starp ES un Apvienoto Karalisti; tādēļ arī mudina Apvienoto Karalisti piedalīties sociālā nodrošinājuma informācijas elektroniskajā apmaiņā;
29. mudina puses vienoties par kārtību, kā turpināt savstarpējo dalību un finansiālo ieguldījumu programmā “Erasmus+” saskaņā ar politiskās deklarācijas noteikumiem par dalību Savienības programmās, jo īpaši attiecībā uz profesionālās izglītības un apmācības jomas studentu, mācekļu un neseno absolventu praksi; uzsver, ka gan ES, gan Apvienotās Karalistes pieteikumu iesniedzēji būs pietiekami priekšlaicīgi jāinformē par dalības nosacījumiem un termiņiem pēc pārejas perioda;

Noslēgums

30. pauž nožēlu par būtiskām viedokļu atšķirībām, kas šajā sarunu posmā vērojamas starp abām pusēm, tostarp attiecībā uz apspriežamā nolīguma darbības jomu un juridisko struktūru; pauž dziļas bažas par Apvienotās Karalistes valdības plānotās turpmākās partnerības ierobežoto darbības jomu un norāda, ka Apvienotās Karalistes priekšlikumi neatbilst politiskajā deklarācijā paredzētajām saistībām; norāda, ka pašreizējā Covid-19 pandēmijas situācijā sarunas ir grūti risināt un pabeigt; mudina Apvienoto Karalisti ātri un konstruktīvi strādāt ar ES, lai pirms pārejas perioda beigām vienotos par partnerības nolīgumu, kas nodrošina vērienīgas, plašas un līdzsvarotas attiecības un vienlīdzīgus konkurences apstākļus saskaņā ar visām politiskajā deklarācijā minētajām saistībām.